

Visby 3 juni 2018

Hej!

Kul att vara här och träffa er. Tänkte börja med att berätta lite om vår organisation och vem jag är.

Jag heter Per Magnusson och representerar Hannas Hjälpverksamhet.

Vi är en **fristående kristen hjälporganisation** som sen början på 70-talet bedriver social verksamhet bland barn och ungdomar i Sri Lanka. Det gör vi dels genom barnhemmet Elim Childrens' Home och dels genom stöd till barn som bor kvar hos föräldrar eller släktingar. Barnhemmet har 60 – 70 barn, det varierar beroende på behov, och det är ungefär lika många utanför barnhemmet som får stöd. Vi tar emot barn i åldern 4-14 år men de flesta som kommer är 8-12 år. Elim ligger i Jaffna, alltså i den norra delen av Sri Lanka som befolkas av tamiler och där inbördeskrig har pågått i många år.

Varför står jag här då, och varför vi har den här hjälporganisationen? Jo jag vill förstås visa på att det finns goda exempel, nyansera och balansera den bild som Erikshjälpen målar upp, visa på att barnhem kan fungera bra och att det inte är en sämre vårdform.

För att riktigt förstå behöver man veta något om bakgrund och sammanhang.

Jag växte upp i en liten ort i norra Skaraborg, Hova och i den församling jag tillhörde talades det ofta om Hanna och verksamheten på Sri Lanka. Mission och hjälp till människor var något centralt. När jag senare i livet fick frågan om jag ville hjälpa till fanns det ingen tvekan. Jag har suttit i den svenska styrelsen i 12 år, varav 5 som ordförande. Uppdraget är helt ideellt, till vardags jobbar jag som elektronikingenjör på Westerstrands Urfabrik i Töreboda, brukar säga att vi tillverkar klockor i tidlös design 😊. Nog om mej.

Berättelsen om Hannas Hjälpverksamhet handlar i grunden om två starka kvinnor som inte gjort något väsen av sig men som gett sina liv för att hjälpa andra. Om jag fick bestämma skulle de få Nobels fredspris alla dagar i veckan.

Hanna Larsson

Hanna arbetade under ett antal år med mission och social verksamhet i Sri Lanka, bland annat startade hon 52 byskolor och flera församlingar. I slutet på 60-talet skulle väl Hanna egentligen börja varva ner, men i stället för att åka hem till Sverige, och leva pensionärsliv kände hon att hon hade mer att ge och flyttade därför upp till staden Jaffna i norra delen av Sri Lanka.

1972 tog Hanna hand om det första barnet, **Mohan 10 år**. Jag har själv träffat Mohan han sitter med i barnhemmets styrelse, vi är ju ungefär lika gamla, eller unga 😊.

Från att börjat med ett barn har Hannas Hjälpverksamhet vuxit till en organisation som stöder 150 - 200 barn varje år och detta har pågått under 45 års tid.

Anita Vörde

1986 tog Anita över efter Hanna. Anita är den modigaste kvinna jag mött. Inbördeskriget mellan de tamilska tigrarna och regeringstrupperna, pågick mer eller mindre i **27 år**, från 1983 till 2009. Oavsett om hon stod framför en soldat med laddat gevär eller inför någon högt uppsatt tjänsteman så visade hon prov på ett enastående mod och civilkurage.

När Anita dog 2015, efter en kort tids sjukdom, samlades över 500 personer i Jaffna för att sörja och minnas hennes kärlek, värme, mod och generositet.

Varför berättar jag detta om Hanna och Anita? Ja dels är det en intressant och fascinerande berättelse om en vad en människa, som är **ledd och inspirerad av Gud**, kan få betyda för sina medmänniskor.

Men jag berättar det också för att ni ska förstå hur viktigt det är att se saker i sitt sammanhang, och förstå bakgrunden till varför man arbetar på ett visst sätt.

Verksamheten bland tamiler i norra Sri Lanka bygger på verkliga behov och lång erfarenhet, Hanna och Anita bedrev ett långsiktigt arbete, här pratar vi inte om något slags volentärturism, eller att sko sig på någon annan.

Elim Children's Home fungerar väl och vi vet att resultaten är goda, över 85% av de barn som bott här och nu är vuxna, har bildat egna familjer, har jobb och är väl etablerade i samhället. Vi har förstås problem och utmaningar som alla andra organisationer men med den stabila grund som Hanna och Anita lagt ser vi ljus på framtiden.

Vi tycker att i dagens Sri Lanka fungerar en kombination av familjestöd och barnhemsvård mycket bra.

Det är många olika faktorer som gör att vår organisation fungerar som den gör, och jag återkommer gärna till detta men vi får se om tiden räcker till.

Det var lite om vår verksamhet, nu till frågan om forskning;

Daniel du hävdar att jag inte tar till mig den forskning som finns. Ok, Vad finns det för forskning som jämför barnhem med familjeboende i den typ av länder där Hannas Hjälpverksamhet verkar?

Faktum är det inte finns så mycket jämförande undersökningar men enligt min mening finns det inget i forskningen som visar att barnhem generellt skulle vara sämre än någon annan vårdform. Som jag ser det är det en missuppfattning och en förutfattad mening som delvis bygger på negativa rapporter om missförhållanden på dåligt skötta barnhem.

För att göra en riktig bedömning bör man följa en grupp människor under en längre tid, göra upprepade mätningar, se till sammanhang och göra jämförelser.

Ett av de största forskningsprojekten på detta området bedrivs av en forskargrupp från Duke Global Health Institute, i den s.k POFO-studien. **POFO** = Positive Outcomes for Orphans.

Man har jämfört föräldralösa och övergivna barns utveckling, dels på barnhem och dels i familj, eller familjeliknande miljö.

Projektet har följt över **3000** barn i fem olika länder; **Etiopien, Kenya, Kambodja, Tanzania och Indien**. Undersökningen, som har pågått sedan 2005/06 och fortfarande pågår, har jämfört barnens utveckling i följande avseenden:

Hälsa, känslomässig status och kognitiv utveckling (POFO I), hiv-riskbeteenden, förmågan att skapa relationer, samhällsengagemang, högre utbildning och inkomstgenererande verksamhet (POFO II).

De resultat som hittills är publicerade visar **inga eller marginella skillnader** i utveckling mellan de två grupperna. Det är andra faktorer än vårdformen som i mycket högre grad påverkar barnens utveckling.

Undersökningen menar att den absolut viktigaste faktorn **är den som utför vården**, alltså personalen, föräldern eller släktingen som tar hand om barnet.

Jag tycker det är extremt viktigt att man inte bara accepterar en forskningsrapport hur som helst utan att kolla upp bakgrund, sammanhang mm. När det gäller POFO undersökningen så ringde jag helt enkelt upp forskarna, ställde frågor och bad om mer information. De var mycket tillmötesgående och har till och med spelat in en kort video, speciellt för denna samlingen, där de berättar om forskningen. Om tiden räcker vill jag visa några sekvenser från den. För dig som är intresserad så delar jag senare ut ett USB-minne som innehåller videon och de olika rapporterna från POFO-studien. Videon finns även på vår hemsida.

Om man inte kollar upp fakta kan det gå riktigt snett.

Häng med nu så ska ni få se hur man gör en höna av en fjäder.

(Och eftersom fotbolls-VM i Ryssland fortfarande pågår tänkte jag ta hjälp av några ryska dockor)

På Erikshjälpens hemsida barnhemskollen.se finns det ett antal rapporter som de använder som grund för sin linje.

Den viktigaste av dessa är FN-rapporten *World Report on Violence against Children 2005*

En mycket omfattande rapport som beskriver våld mot barn i olika situationer och miljöer. Den riktar sig till stater, regeringar och beslutsfattare och har förord av **Koffi Annan**, FN:s dåvarande generalsekreterare. Dokumentet har fått stor betydelse för synen på hur barn ska behandlas. Så långt är allt gott och väl men kan man lita på allt som står i rapporten?

Under rubriken **barn i institutionsvård**, står det följande:

”Enligt visa källor så lever så många som åtta miljoner pojkar och flickor runt om i världen på barnhem.²⁶ Några studier har visat att våld på barnhem är sex gånger vanligare än våld i fosterhem och att barn i gruppvård löper nästan fyra gånger så stor risk att utsättas för sexuella övergrepp än barn i familjebaserad vård.²⁷

Detta är ju fruktansvärda siffror, men kan det verkligen stämma? Låt oss titta närmare på detta. Det är förstas inte Koffi Annan eller hans expert **Paolo Pinheiro** själva som forskat utan de hänvisar till en amerikan, **Richard Barth**. Inte heller han har forskat själv utan har sammanställt data från USA, ett av världens rikaste länder. Han refererar till ett 60-tal olika dokument och skriver följande i sin sammanfattning:

Barn som vårdas på institution kan uppleva mindre risk för vanvård eller försummelse, även om graden av vanvård av barn i alla vårdformer är låg.

Alltså inget om att barn på barnhem utsätts för mycket mer våld än i andra vårdformer, snarare tvärtom.

I ett av de 60 dokumenten, som handlar om barn i staten **Indiana**, står det att barn på barnhem löper större risk för våld. Richard Barth avfärdar denna rapport, man har inte tagit hänsyn till sammanhang, bakgrund, åldersfördelning mm. Forskarna i Indiana-rapporten skriver själva i sin slutsummering (citater)

”graden av vanvård varierar beroende på typ av vård, våra tolkningar angående denna variation är rena spekulationer.”

Man har alltså tagit resultat från en vetenskapligt tvivelaktig rapport, baserad på data från den amerikanska delstaten Indiana och rena spekulationer, placerat det på en framträdande plats i ett dokument som ska vara vägledande för världens länder. Det jag inte begriper är att ingen har reagerat eller kollat upp detta utan blint litat på det som står.

Snacka om att göra en höna av en fjäder eller för den skull en rysk docka ☹️.

Några frågor till dig Daniel,

Hur kommer det sig att ni inte tittat på den forskning som finns utan ensidigt använt rapporter med negativt innehåll? Vad är egentligen anledningen till att ni vill stänga barnhem? Varför inte istället ta itu med de problem som finns och rätta till dem.

Det är som att staten skulle säga, nej vi slutar med barnbidrag till alla familjer för familjen Svensson slår sina barn eller familjen Pettersson super upp pengarna.

Hur ser ni till att de barn som blir hemlösa pga er kampanj får vad de behöver?

Att ett barnhem stänger kan vara en katastrof, kan vara den enda familj de har.

Kathryn Whetten beskriver i videon flera fall där barn farit mycket illa.